

Regionstyrelsen**§141****Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig, Underlag för beslut (NSPL)**

RS240886

Beslut

Regionstyrelsen beslutar att

- Region Halland ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL), vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
- Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Ärendet

Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga och en förmåga att verka tillsammans med allierade nationer inom NATO. Sveriges 21 regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer samt med statliga myndigheter. Idag saknas gemensamma strukturer för totalförvarsplaneringen mellan regionerna, vilket resulterar i en fragmenterad planering som är svår att överblicka.

Gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande är avgörande för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna bygga nationell förmåga inför svåra påfrestningar. Samverkan och samarbete mellan regionerna behöver därför utvecklas så att regionernas del i totalförsvaret säkerställs. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav inom ramen för Sveriges medlemskap.

Mot denna bakgrund inrättas en gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig. Funktionen benämns Nationell samordning planering och ledning (NSPL). Kansliet behöver vara en del av en myndighet då det finns särskilda formella krav för dess arbetsuppgifter. Kansliet kommer att tillhöra Region Uppsala som har erbjudit sig att vara värd för verksamheten. Regionernas deltagande i NSPL baseras på respektive regionstyrelses ansvar och beslutsmandat. För det fortsatta arbetet behöver därför samtliga regioner ta ställning till deltagande i det regiongemensamma arbetet NSPL, för samordning och planering under höjd beredskap och krig. Ledningen ligger fortsatt kvar i respektive regionstyrelse, men regionen deltar i gemensam nationell

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelsen

samordning och planering. Kansliets roll är att stödja regionernas ledning för att stärka den samlade ledningsförmågan.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionstyrelsen besluta att

- Region Halland ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL), vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
- Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Beslutsunderlag

- Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig(828186) (0)
- 2024-06-26_presentation_NSPL_långversion
- Nationell samordning och planering inför och under höjd

Expedieras till

Det regiongemensamma kansliet på region.uppsala@regionuppsala.se

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret

Välj verksamhetsområde
Karolin Hamnér
Nämndtjänsteman

Beslutsförslag**Datum**

2024-09-18

Diarienummer

RS240886

Regionstyrelsen

Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionstyrelsen besluta att

- Region Halland ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL), vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
- Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Sammanfattning

Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga och en förmåga att verka tillsammans med allierade nationer inom NATO. Sveriges 21 regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer samt med statliga myndigheter. Idag saknas gemensamma strukturer för totalförsvarsplaneringen mellan regionerna, vilket resulterar i en fragmenterad planering som är svår att överblicka. Gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande är avgörande för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna bygga nationell förmåga inför svåra påfrestningar. Samverkan och samarbete mellan regionerna behöver därför utvecklas så att regionernas del i totalförsvaret säkerställs. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav inom ramen för Sveriges medlemskap. Mot denna

bakgrund inrättas en gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig. Funktionen benämns Nationell samordning planering och ledning (NSPL). Kansliet behöver vara en del av en myndighet då det finns särskilda formella krav för dess arbetsuppgifter. Kansliet kommer att tillhöra Region Uppsala som har erbjudit sig att vara värd för verksamheten. Regionernas deltagande i NSPL baseras på respektive regionstyrelses ansvar och beslutsmandat. För det fortsatta arbetet behöver därför samtliga regioner ta ställning till deltagande i det regiongemensamma arbetet NSPL, för samordning och planering under höjd beredskap och krig. Ledningen ligger fortsatt kvar i respektive regionstyrelse, men regionen deltar i gemensam nationell samordning och planering. Kansliets roll är att stödja regionernas ledning för att stärka den samlade ledningsförmågan.

Bakgrund

Ärendet har beretts vid Regionledningsseminariet i april 2023, oktober 2023 samt april 2024. Regiondirektörerna har gemensamt ansvarat för beredningen.

I uppdraget för regionernas gemensamma kanslifunktion kommer bland annat att ingå att samordna och gemensamt planera sjukvård inför och under höjd beredskap och krig gällande till exempel IVA-kapacitet, transporter, vårdplatser och elektiv vård. Det gemensamma kansliet kommer även att medverka vid externa dialoger och utgöra kontaktyta för myndigheter på nationell nivå inom området.

Övervägande

Regionkontoret bedömer att deltagandet i NSPL kan komma att bidra till att öka regionernas totala förmåga att samordna sig och skapa en förstärkt effektivitet och tydlighet i samband höjd beredskap och krig under förutsättning att regionerna är helt överens om kansliets funktion, roll och ansvar i förhållande till idag redan befintliga nätverksstrukturer. Sjukvårdssystem är komplexa varför regionkontoret bedömer att det krävs lång och omfattande erfarenhet av att leda dem. Av det skälet bör samordning och planering ske via nätverksstrukturer som har stöd av kansliet.

Konsekvensbeskrivning

Hur Sveriges sjukvårdssystem leds och samordnas under höjd beredskap och krig bedöms påverka könen lika.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Under ett skede bildas ett kansli i Region Uppsala. Kansliet finansieras gemensamt av regionerna enligt SKR:s fördelningsnyckel som utgår från befolkningsunderlag. I första hand nyttjas det statsbidrag som söks hos Socialstyrelsen av respektive region. Region Uppsala fakturerar respektive region en gång per år. Kostnaderna bedöms täckas inom regionkontorets befintliga ram.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

2024-06-26 presentation NSPL långversion

Styrelsens/nämndens beslut delges

- Det regiongemensamma kansliet på region.uppsala@regionuppsala.se

Regionernas nationella samordning och planering

inför och under höjd beredskap och krig

Vad det handlar om

- För att klara svåra påfrestningar och - ytterst - ett väpnat angrepp mot Sverige krävs en **fungerande hälso- och sjukvård**.
- Genom att **samordna och planera** hälso- och sjukvården tillsammans, säkerställer vi den nationella förmågan.
- Regionens **övriga verksamheter** är centrala för att skapa förutsättningar för hälso- och sjukvården inför och under höjd beredskap och krig.

Bakgrund

Osäkert omvärldsläge
NATO-medlemskap

Sverige bygger upp totalförsvaret

- Att försvara Sverige kräver
  - samordnad nationell förmåga
  - förmåga att samverka med NATO.
- NATO:s medlemsländer ska
  - kunna klara sig själva och även hjälpa andra militärt och civilt
  - bevara och utveckla den enskilda och gemensamma förmågan att stå emot väpnat angrepp.

Fråge- ställningar

- Vad innebär det att bygga ett totalförsvar med de förutsättningar vi har?
- Vad innebär NATO-medlemskapet?
- Har vi förmågan?
- Har vi strukturerna?
- Har vi arbetssätten?

Regiondirektörernas arbetsgrupp för civilt försvar har arbetat med frågorna och tagit fram ett förslag som beretts av regiondirektörsnätverket.

Vid de tre senaste regionledningsseminarierna har avstämningar skett med RSO och ledande oppositionspolitiker i regionerna.

Nuläge

Regionansvar

... vid höjd beredskap och krig

Grundläggande beredskaps- struktur

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation.

Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.

Närhetsprincipen

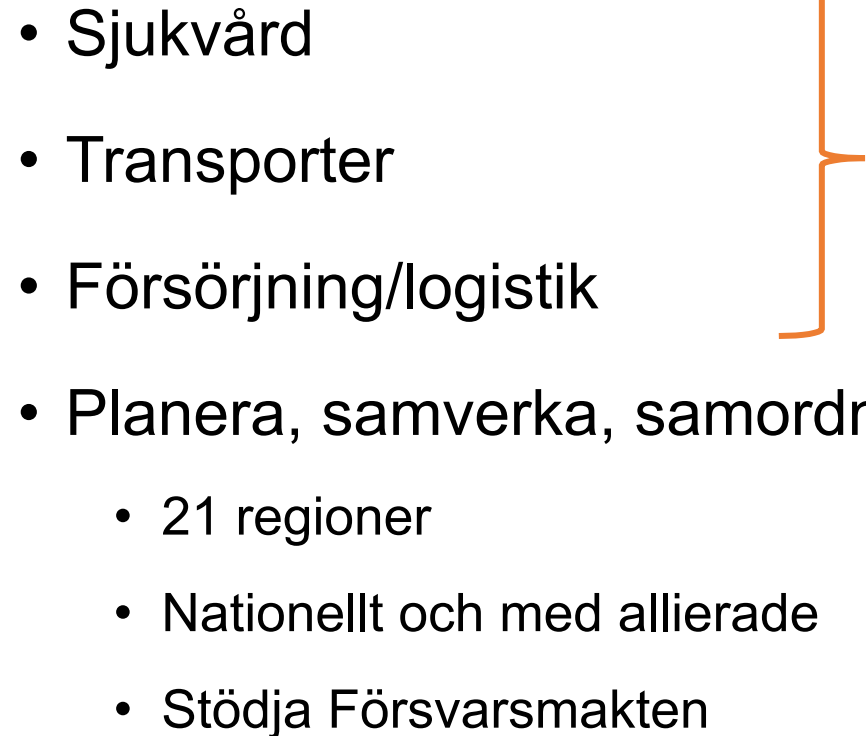
En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med statliga instanser.

Samma ansvar i fred, kris och krig

- Hälso- och sjukvård
- Kollektivtrafik (transporter)
- Kultur
- Stärka regionens tillväxt och utveckling

Ingen annan myndighet övertar ansvaret för
att bedriva hälso- och sjukvård och
kollektivtrafik

Helt andra förutsättningar

-
- Sjukvård
  - Transporter
  - Försörjning/logistik
  - Planera, samverka, samordna tillsammans
    - 21 regioner
    - Nationellt och med allierade
    - Stödja Försvarsmakten
- nationell resurs

Analys

Förutsättningar och insikter

Komplexitet

- Flera parter med olika ansvar, bland andra:
  - Försvarsmakten
  - Socialstyrelsen (sektorsansvarig för hälsa, vård, omsorg)
  - Trafikverket (sektorsansvarig för transporter)
  - 21 länsstyrelser
  - Civilområden (6 stycken)
  - 21 självständiga regioner
  - Kommunerna
  - SKR
- Regionernas verksamhet spänner tvärs över statliga myndigheters beredskapssektorer
- Det krävs omfattande samarbete mellan aktörer på olika nivåer

Insikter

- Stora variationer i regionernas sätt att bedriva beredskapsfrågor
- Det saknas strukturer för totalförsvarsplanering mellan regionerna

- Fragmenterad planering
- Svårt att överblicka regionernas nationella förmåga

Förslag

- Inför och under höjd beredskap och krig behöver regionerna utforma sjukvårdens strategiska och operativa planering tillsammans med andra aktörer.
- Utveckla samverkan och samarbete mellan regionerna:
  - Säkerställa regionernas del i totalförsvaret.
  - Stödja statlig planering.
  - Omhänderta NATO:s krav
  - Samverka med kommunerna

Förslag

- Inrätta gemensam funktion för att samordna och planera regionernas verksamhet inför och under höjd beredskap och krig:
  - nationell samordning planering och ledning (NSPL)
  - omhänderta komplexiteten
  - omhänderta regionernas självstyre och specifika regionala förhållanden
  - säkerställa gemensam nationell förmåga

NSPL

Nationell samordning,
planering och ledning

Varför?

- Regionerna behöver samordna och organisera sig för att kunna:
  - hålla samman planeringen
  - ge och ta emot stöd sinsemellan
- 21 aktörer under ett paraply = en gemensam samverkansyta
- NSPL skapar struktur, systematik, effektivitet, flexibilitet, tydlighet och snabbhet

Uppdrag

- Samordna och genomföra gemensam planering av sjukvård vid höjd beredskap och krig. Exempel:
  - IVA-kapacitet
  - transporter
  - vårdplatser
  - planerad vård
- Medverka vid extern dialog och vara kontaktyta för myndigheter på nationell nivå, kommuner med flera

Organisation och arbetsformer

För att komma igång: Projekt

- Projektgrupp
  - Representanter från regionerna Blekinge, Norrbotten, Stockholm, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland
- Bedrivs i tre linjer
  - Kansliets organisation och arbetsformer
  - Vad ska samordnas och hur?
  - Säkerhetsskydd (signalskydd och säkra kommunikationer)

Efter beslut: Kansli

- Kansli i Region Uppsala
- Bemannas av regionerna
- Nära samverkan med SKR, Försvarsmakten och berörda myndigheter

Styrning och ledning

RSO-nätverket

- Avstämningsforum för styrgruppen
  - Politiska beslut i respektive region
-

Regiondirektörsnätverket

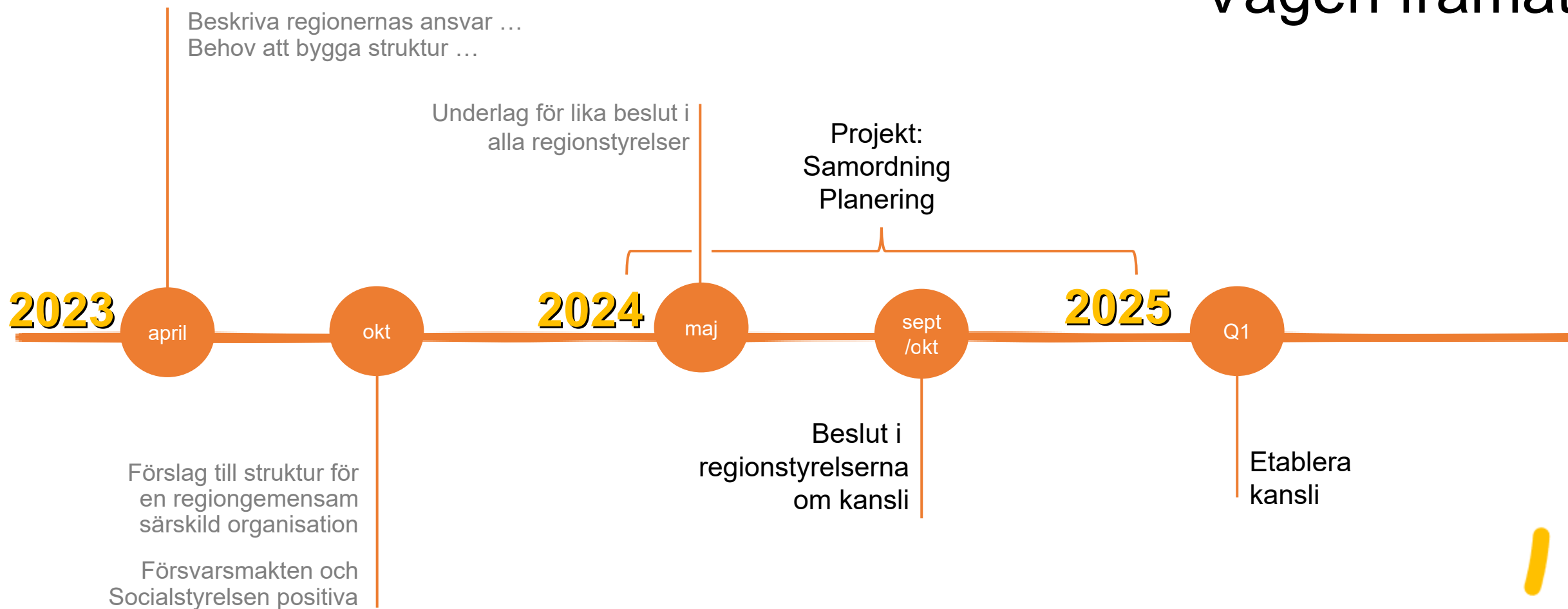
- Styrgrupp är regiondirektörernas arbetsgrupp för civilt försvar:
  - Regionerna i Blekinge, Norrbotten, Stockholm, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland
- Varje regiondirektör för dialog med sin regionstyrelse.

Kansliet i praktiken

(utifrån vad vi vet i dag)

- Finansieras gemensamt av regionerna enligt SKR:s fördelningsnyckel.
- I första hand nyttjas statsbidrag.
- Kostnader för medverkan i arbetsgrupper belastar respektive region.

Vägen framåt

Sammanfattning

Samman- fattning

- Regionerna äger sin samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
  - Regionstyrelsens ansvar/regiondirektörerna ansvariga tjänstepersoner
- Aktörsgemensam, strategisk samordning och planering av sjukvården.
- Som första steg föreslås ett kansli för **Nationell Samordning, Planering och Ledning (NSPL).**

Samman- fattning

Kansliet

- Ansvarar för regionernas nationella samordning och planering tillsammans med berörda myndigheter inför och under höjd beredskap och krig.
- Understödjer regionernas ledning
- Kansliet etableras efter beslut i regionstyrelserna

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen beslutar att region "X" ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL) vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
2. Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Ledningen ligger kvar i respektive regionstyrelse, men regionen deltar i gemensam nationell samordning och planering.

Förslag till beslut

Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig

Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionstyrelsen besluta att

- Region Halland ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL), vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
- Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Sammanfattning

- Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga och en förmåga att verka tillsammans med allierade nationer inom NATO.
- Sveriges 21 regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig.
- Gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig.
- Gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

- Kansliet finansieras gemensamt av regionerna enligt SKR:s fördelningsnyckel som utgår från befolkningsunderlag.
- I första hand nyttjas det statsbidrag som söks hos Socialstyrelsen av respektive region.
- Kostnaderna bedöms täckas inom regionkontorets befintliga ram.

Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår regionstyrelsen besluta att

- Region Halland ska delta i det regiongemensamma arbetet Nationell samordning, planering och ledning (NSPL), vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.
- Regiondirektören ska löpande hålla regionstyrelsen informerad.

Daniels Per-Erik RK STAB

Från: REGION HALLAND officiell e-post
Skickat: den 17 oktober 2024 13:22
Till: 'region.upsala@regionupsala.se'
Ämne: Beslut om samarbete kring NSPL (Nationell samordning och planering vid höjd beredskap och krig)
Bifogade filer: RS §141 - Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig.pdf

Hej

Bifogar Region Hallands beslut om deltagande i samarbetet kring NSPL (Nationell samordning och planering vid höjd beredskap och krig)

Enligt uppdrag

Per-Erik Daniels
Registrator
Kansliavdelningen

E-post: regionen@regionhalland.se
Besöksadress: Södra vägen 9, 30238 Halmstad
www.regionhalland.se

